

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 205/21
8.7.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Марије Терзић, председника већа, Јелене Стојилковић и Меланије Сантовац, чланова већа у парници тужиле АА из ..., ул. ... број ..., чији је пуномоћник адвокат Бранко Алексић из Београда, Земун, насеље Алтина, ул.Павла Вујисића број 52/10, против туженог ББ из ..., ул. ... број ..., чији је пуномоћник адвокат Зоран Живановић из Београда, ул.Светозара Марковића број 14, ради вршења родитељског права, уређења модела виђања и издржавања, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П2 1775/19 од 18.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 1775/19 од 18.01.2021. године у ставу шестом и осмом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П2 1775/19 од 18.01.2021. године у ставу петом изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да на име свог доприноса за издржавање малолетних ћерки ВВ и ГГ плаћа месечно износ од по 11.000,00 динара, по детету, односно укупно 22.000,00 динара и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, на рачун мајке, законске заступнице, АА и то преко њеног рачуна отвореног код “Banke intesa” ад број рачуна и то почев од 25.05.2018.године, па убудуће, док трају законски разлози или се услови не промене, под претњом принудног извршења, док се преко наведеног износа, а до износа досуђеног првостепеном пресудом, за износ од још по 2.523,00 динара, тужбени захтев тужиле **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом родитељско право над малолетном децом, ћеркама ВВ, рођеном ... године у ... и ГГ, рођеном године у ..., поверено је на самостално вршење мајци деце АА. У ставу другом је одређено да је пребивалиште малолетне ВВ и ГГ исто као пребивалиште мајке АА. У ставу трећем уређен је начин одржавања личних односа малолетне ВВ и малолетне ГГ са оцем ББ и то тако што ће: током радне недеље деца са оцем проводити сваку среду после редовних обавеза у вртићу од 16,00-20,00 часова, тако што ће отац узимати децу из вртића и враћати их на адресу где деца живе са мајком, сваког другог викенда деца ће проводити са оцем недељом од 10,00-20,00 часова, тако што ће их отац преузимати и враћати на адресу где деца живе са мајком, и у свим другим ситуацијама према споразуму родитеља деце, а првенствено имајући у виду жеље, потребе и обавезе деце. У случају да из било ког разлога отац није у могућности да у наведеном термину преузме децу о томе ће обавестити мајку, најмање два сата пре термина узимања мал.деце, такође, уколико су деца болесна и нису у вртићу мајка ће о томе обавестити оца, најмање један дан пре или у току тог дана. У ставу четвртном обавезана је мајка деце АА да омогући редовну комуникацију деце са оцем путем телефона или другог средства комуникације, аудио или видео позив, у интервалима који не ремете уобичајену дневну рутину деце. У ставу пет обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање мал.ћерки ВВ и ГГ плаћа месечно износ од по 13.523,00 динара, по детету, односно укупно 27.046,00 динара и то сваког првог до петог у месецу за текући месец, на рачун мајке, законске заступнице АА и то преко њеног рачуна отвореног код “Banke intesa” ад број рачуна ... и то почев од 25.05.2018. године, па убудуће, док трају законски разлози или се услови не промене. У ставу шестом одбијен је тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да се тужени обавезе да плаћа на име доприноса за издржавања малолетне деце, поред досуђеног износа од 27.046,00 динара, износ од још по 2.954,00 динара до тражених 30.000,00 динара, као неоснован. У ставу седмом одбијен је тужбени захтев тужиле у делу којим је тражено да се одреде мере заштите од насиља у породици према туженом и то да му се наложи иселење из куће у ... у ул. ... број ... и ..., да му се забрани узнемиравање, физичко и психичко, да му се забрани приступ око места становања тужиле и места њеног запослења, као неоснован. У ставу осмом је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавиле обе парничне странке из свих законом прописаних разлога и то тужилца против става шест и осам изреке пресуде, док је тужени жалбу уложио против петог става изреке, обоје из свих законских разлога.

Тужени је доставио одговор на жалбу тужиле.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), који се примењује на основу члана 202 Породичног закона, Апелациони суд је оценио да је жалба тужиле неоснована док је жалба туженог делимично основана.

У проведеном поступку нису почињене битне повреде одредаба парничног

поступка предвиђене чланом 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути. Побијана пресуда садржи и потпуне и јасне разлоге о свим важним чињеницама који не противрече садржини доказа у списима, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи жалбе тужиле о почињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су живеле у ванбрачној заједници у којој је рођено двоје заједничке малолетне деце ћерке ВВ, рођена ... године и ГГ, рођена ... године. По престанку ванбрачне заједнице малолетна деца су остала да живе са мајком. Са малолетном децом мајка живи у кући на којој је сувласник са 1/3 идеална дела. По занимању је лекар и њена месечна зарада износи 75.000,00-80.000,00 динара. Деци је за храну потребно између 20.000,00 и 30.000,00 динара месечно, за хигијену, јер деца имају екцем, па је потребна специјална козметика минимално месечно 3.000,00 динара, за лечење месечно 2.000,00 динара за оба детета и превоз таксијем, за одећу и обућу у просеку месечно 3.000,00 – 4.000,00 динара. Деца иду у вртић који кошта 5.999,00 динара по детету, славе своје рођендане и одлазе на рођендане 3-4 рођендана месечно, мајка купује поклоне и играчке, бојанке, фломастере, а што износи 8.000,00–10.000,00 динара месечно. Трошкови за кућу у којој живе износе око 12.000,00 динара месечно лети, а зими од 16.000,00-20.000,00 динара, због грејања. Тужени је по занимању возач. Запослен је у приватној фирми, његова зарада је око 37.000,00 динара, с тим што добија и накнаду за трошкове превоза у износу од 3.000,00 динара, додатних прихода нема. Ради шест дана у недељи, радно време је од 07,30 – 15,30 часова, а када иде на терен дође кући и у 20,00 часова. Нема могућности за додатну зараду, некада је радио као тренер ..., али је сада тај спорт у Србији запостављен. Завршио је факултет у ..., диплома је нострификована као ..., али се тим послом никада није бавио. Живи у стану са мајком, површине 63 м², мајка има пензију око 30.000,00 динара, трошкови за стан у коме живе су око 25.000,00 динара, месечно које деле он и мајка. Нема законску обавезу издржавања других лица, нити је власник било какве непокретности. Тужени на име издржавања мал.деце плаћа износ од укупно 26.000,00 динара по привременој мери од 24.09.2018. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање заједничке малолетне деце, првостепени суд је полазећи од садржине одредби члана 154, 160, 161, 162 и 163 Породичног закона, нашао да је тужени у могућности да доприноси издржавању заједничке малолетне деце износом од по 13.523,00 динара месечно, за који износ је проценио да тужени може да одвоји од својих месечних примања, ценећи све околности конкретног случаја. Малолетна ВВ има скоро ... година, а малолетна ГГ је стара ... године, родитељи су здравствено и радно способни, њихове потребе морају бити задовољене, основне егзистенцијалне потребе малолетне деце везане за исхрану, одећу, обућу, хигијену, су процењене на износ од по 25.000,00 динара за исхрану, укупно 50.000,00 динара на месечном нивоу. За храну на месечном нивоу за једно дете је потребно око 10.000,00 динара, за хигијену 1.500,00 динара, за лечење које је по потреби 1.000,00 динара месечно, за одећу и обућу 2.000,00 динара, вртић за свако дете је по 6.000,00 динара, рекреативна настава и додатни трошкови вртића 2.000,00 динара, социјални живот деце по 2.000,00 динара и повремено посебна козметика због екцема који деца имају око

1.000,00 динара на месечном нивоу по детету, што за једно дете износи 25.000,00 динара, односно за оба детета 50.000,00 динара. Приликом одређивања висине доприноса за издржавање првостепени суд се кретао у границама минималне суме издржавања, прописане одредбом члана 160 став 4 Породичног закона РС, који представља накнаду за храњенике и лица у породичном смештају и која износи 27.046,00 динара, па је оцењујући да ће износ који тужени треба да плаћа на име издржавања малолетне деце бити довољан да подмири њихове месечне потребе, заједно са доприносом тужиле, као мајке, која осим што и сама доприноси издржавању деце свакодневно о њима брине. Дакле, укупне потребе деце на месечном нивоу износе максимално 50.000,00 динара, односно 25.000,00 динара по детету, обзиром да су деца сличног календарског узраста и да имају исте потребе, оба детета иду у вртић, живе истим начином живота, допринос туженог за издржавање малолетне деце треба да буде износ од 13.523,00 динара, имајући у виду накнаду за храњенике и лица на породичном смештају коју прописује надлежно министарство за рад и социјална питања.

Оцењујући наводе жалбе туженог Апелациони суд је нашао да је првостепени суд је потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право приликом оцене доприноса туженог за издржавање мал. ћерки.

Наиме, одредбом члана 73, 154 став 1 и члана 160 Породичног закона прописано је да малолетно дете има право на издржавање од родитеља који имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним тим законом. Начин одређивања висине издржавања и критеријуми за утврђивање ове обавезе прописани су законом. Висина издржавања се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потреба повериоца издржавања зависи од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања. У ситуацији када је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ, као дужник издржавања.

Приликом оцењивања могућности лица које је дужно да даје издржавање суд ће, у смислу наведених законских одредби, узети у обзир све његове приходе, стварну могућност да стиче зараду, сопствене потребе, законску обавезу издржавања других лица и друге околности од значаја за одређивање издржавања. Родитељ је дужан да на све могуће начине обезбеди довољно средстава за егзистенцијалне потребе своје деце, при чему се мора узети у обзир да ли је у радном односу, као и његове стварне могућности да оствари зараду не само ради задовољења својих потреба, него и потреба издржаваног лица. Минимална сума издржавања је сума коју као накнаду за храњенике, односно лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом. Она је оријентационо мерило за утврђивање укупног износа за задовољење месечних потреба издржаваног лица, с обзиром да се издржавање одређује првенствено према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања.

Овај суд је ценио да тужени остварује зараду у износу од око 37.000,00 динара месечно и да не поседује имовину од које би могао оствари додатне приходе. Код обавезе издржавања малолетне деце, дозвољена је могућност да се висина издржавања одреди у износу којим би се угрозила егзистенција родитеља – даваоца издржавања, јер

су родитељи дужни да и по цену угрожавања сопствене егзистенције обезбеде довољно средстава за издржавање деце, али то важи само у случају да и други родитељ није у могућности да обезбеди средства којима би се задовољиле потребе деце, јер је дужност родитеља да издржавају своју малолетну децу заједничка, а висина обавезе издржавања малолетне деце мора бити одређена у складу са потребама деце, али и могућностима родитеља, дужника издржавања. У конкретном случају, мајка малолетне деце, којој су она поверена на самостално вршење родитељског права, има дупло већу зараду у односу на туженог, сувласник је 1/3 куће у којој живи сама са децом, нема обавезу издржавања других лица, због чега она може већим износом учествовати у издржавању малолетне деце у односу на допринос туженог.

Због тога је овај суд, а имајући у виду утврђене чињенице у погледу потреба малолетне деце, те имовинске и друге околности на страни родитеља, које су од значаја за утврђење обавезе издржавања малолетне деце, закључио да је тужени у могућности да доприноси издржавању малолетне деце износом од по 11.000,00 динара месечно. Наведеним износом по налажењу Апелационог суда, неће бити угрожена егзистенција туженог којем ће остајати део зараде али који ће свакако морати да се додатно радно ангажује да би обезбедио неопходна средства за живот. Тужени је у обавези да доприноси издржавању своје малолетне деце, у ком циљу је дужан да оствари новчана средства радним ангажовањем како би испунио своју законску обавезу, а исти је доброг здравственог стања, радно способан и у годинама када може да ради.

Преко наведеног износа, за износ од још по 2.523,00 динара за свако дете, тужбени захтев је одбијен као неоснован јер би плаћањем тог износа, из напред изнетих разлога егзистенција туженог била угрожена.

Из истих разлога потврђена је пресуда из става шестог изреке, у одбијањем делу тужбеног захтева.

Супротно жалбеним наводима туженог првостепени суд одлучује и одлуку заснива на основу чињеничног стања утврђеног у време пресуђења, па су без значаја наводи да је првостепени суд морао имати у виду да је његова зарада у претходном периоду била мања.

Апелациони суд је ценио наводе жалбе тужиље да је допринос за издржавање мал.деце који је у обавези да плаћа тужени прениско одмерен имајући у виду материјалне могућности туженог и потребе деце, да нема економске логике за то, да није реално да школован човек ради од јутра до сутра за минималну зараду, шест дана у недељи, да тужени може да отуђи стан у коме живи, купи мањи, плаћа мање трошкове и издржава своју децу али је сматрао да су исти неосновани.

Наиме, суштина законског издржавања мал.деце састоји се у томе да се висина издржавања одреди тако да се обезбеде најнеопходнија средства за издржавање примаоца издржавања, али према стварним могућностима и без угрожавања егзистенције обвезника издржавања. У конкретном случају повериоци издржавања мал.деца су ниског календарског узраста, мајка којој су деца поверена на самостално вршење родитељског права је за разлику од туженог у бољој материјалној ситуацији, њена зарада је 75.000,00-80.000,00 динара, живи у кући на којој је сувласник са 1/3

идеална дела, док тужени остварује зараду око 37.000,00 динара и живи у стану који је власништво његове мајке због чега она може већим износом учествовати у издржавању мал.деце у односу на допринос туженог а до потпуног задовољења њихових потреба, што је и до сада чинила, а у који допринос се урачунава и свакодневни рад и старање о мал.деци, будући да су оба родитеља дужници издржавања. Туженом ће по исплати доприноса за издржавање мал.деце остајати износ од 15.000,00 динара и он ће свакако морати да се додатно радно ангажује да би обезбедио неопходна средства за живот. Како је мајка туженог власник стана у коме живе то је једино она овлашћена на евентуално предузимање радњи у циљу располагања истим.

Цењени су и остали жалбени наводи, али нису посебно образлагани, будући да, по оцени овог суда, нису од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Из изнетих разлога, донета је одлука као у ставу првом изреке, применом члана 390 ЗПП.

Одлука као у ставу другом донета је применом члана 394 тачка 4 ЗПП-а.

Надаље, оцењујући наводе жалбе тужиље у погледу одлуке о трошковима спора којом је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка, другостепени суд је оценио да је жалба и у овом делу неоснована.

Правилно је, и по мишљењу овог суда, првостепени суд приликом одлучивања о висини трошкова сматрао, а у складу са одредбом члана 207 Породичног закона, да свака странка треба да сноси своје трошкове поступка, обзиром да се ради о поступку ради вршења родитељског права, уређења начина виђања и издржавања, да су оба родитеља, стога, у обавези да сва средства која остваре уложе у издржавање деце.

Стога је, на основу одредбе члана 401 тачка 2 ЗПП, одлучено као у изреци пресуде.

Председник већа-судија
Марија Терзић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић